

Виконавець:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ГРОМАДСЬКИЙ БЮДЖЕТ НА СХОДІ УКРАЇНИ – ІНТЕГРАЦІЯ ЗАРАДИ РОЗВИТКУ

Виконавець:
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

«Громадський бюджет на сході України – інтеграція заради розвитку»

Проект підтримки впровадження та розвитку бюджету участі у 5 містах та 5 об'єднаних територіальних громадах Запорізької, Дніпропетровської та Харківської областей

5 міст:

Кривий Ріг

Кам'янське

Мелітополь

Чугуїв

Первомайський

5 ОТГ:

Приморська

Чернігівська

Томаківська

Широківська

Нововодолазька

Мета проекту – ініціювати реалізацію та провести удосконалення Громадського бюджету у містах та ОТГ

Проект реалізується Фондацією українсько-польської співпраці ПАУСІ у рамках ініціативи «Підтримка територіальних громад України у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб», що виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва GIZ за дорученням уряду Німеччини

Зміст

Етапи громадського бюджету.....	4
Принципи на яких базується ГБ.....	5
Про проект Громадський бюджет на сході України.....	6
Кейси з громадського бюджету.....	12
Кривий Ріг	14
Кам'янське	16
Мелітополь.....	18
Чугуїв.....	20
Первомайський.....	22
Приморська ОТГ.....	24
Чернігівська ОТГ.....	26
Томаківська ОТГ.....	28
Широківська ОТГ.....	30
Нововодолазька ОТГ.....	32
Експери проекту.....	35
Місцеві координаторки Громадських бюджетів.....	38

Етапи громадського бюджету

Підготовка процесу
(«нульова фаза»)

Розробка положень
та принципів перебігу процесу

Інформаційно-освітня
кампанія

Підготовка і подання
пропозицій проекту

Обговорення проектів

Перевірка проектів

Вибір проектів для
подальшої реалізації

Моніторинг процесу
реалізації проектів

Оцінювання процесу

Громадський бюджет – це демократичний процес, у якому:

громадяни розробляють та пропонують органам влади проекти

мешканці самостійно вирішують, які проекти будуть реалізовані

завдання влади – реалізувати вибрані мешканцями проекти

участь громадськості допомагає враховувати потреби різних соціальних груп та мешканців різних територій.

Принципи на яких базується Громадський бюджет

Результати є обов'язковими до виконання

Прозорість та відкритість

Інклюзивність

Забезпечення простору для обговорення (дебатів) за участю мешканців

Підтримка активності мешканців

Стратегічне довгострокове мислення

Громадський бюджет на сході України – інтеграція заради розвитку

Хто реалізовує та скільки триває проект?

Проект реалізується групою експертів Фондації ПАУСІ у рамках ініціативи «Підтримка територіальних громад України у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб», що виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва GIZ за дорученням уряду Німеччини із січня 2018 року по червень 2019 року

Яка підтримка була надана містам і громадам у рамках проекту?

Було проведено близько ста заходів: тренінгів, семінарів, Форумів та консультаційних зустрічей з питань запровадження та розвитку Громадського бюджету. У заходах взяли участь понад 2,5 тисяч мешканців і мешканок громад. Також була надана фінансова підтримка у проведенні інформаційної кампанії. Основна тема тренінгів: ключові етапи та принципи Громадського бюджету, підготовка та реалізація процедури бюджету участі на всіх етапах, модерація заходів, підготовка проектів, проведення оцінки та удосконалення процедури.

Які основні дані свідчать про позитивну динаміку та результативність проекту?

+63%
Фінансування
громадського бюджету

18,46 млн грн 2017 рік	30,12 млн грн 2018 рік
-------------------------------------	-------------------------------------

+80%
Кількість поданих
проектів

281 проектів 2017 рік	508 проектів 2018 рік
------------------------------------	------------------------------------

+67%
Кількість відібраних
проектів до реалізації

80 проектів 2017 рік	140 проектів 2018 рік
-----------------------------------	------------------------------------

+50%
Кількість мешканців,
які проголосували

77 877 2017 рік	155 413 2018 рік
---------------------------	----------------------------

Яка тематика проектів, які були подані мешканцями у містах та ОТГ?

5 міст		5 ОТГ
3%	Медицина	9%
33%	Інфраструктура	46%
13%	Спорт	11%
18%	Освіта	4%
4%	Культура і туризм	14%
6%	Енергозбереження	1%
17%	Соціальний захист	0%
0%	Пішохідні зони та набережні	5%
5%	Інші	11%

Якими є результати проекту для різних категорій?

Місцева влада

додаткові фінансові ресурси для промоції ГБ
знання щодо партиципації, фасилітації
навички з модерації заходів
зменшення конфліктів між громадянами та органами місцевої влади
розвиток діалогової форми співпраці

Місцеві жителі

обізнаність щодо участі у місцевих бюджетах
знання щодо структури органів місцевої влади
активізація учнів старших класів

Громадські організації

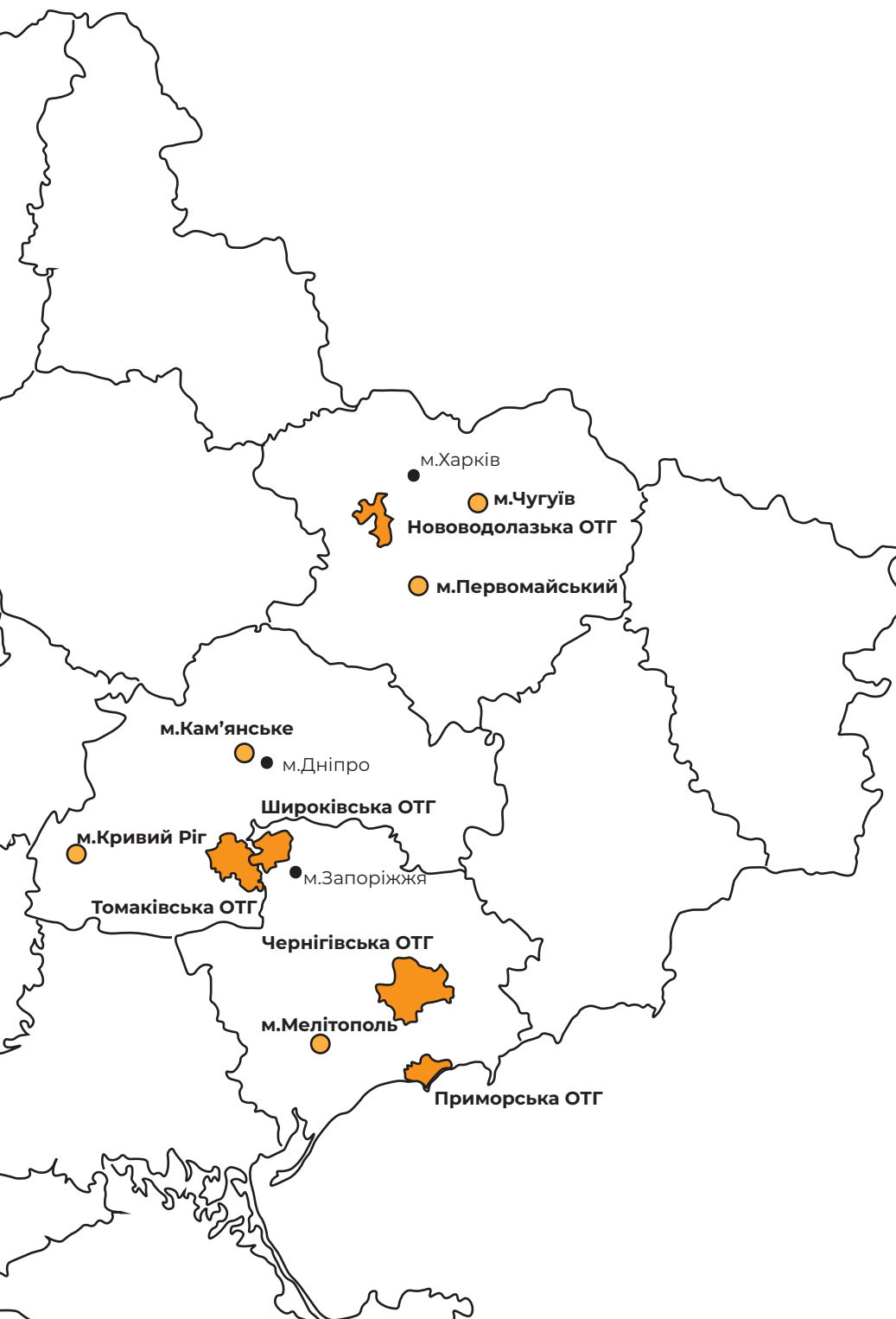
включення у робочі групи Громадського бюджету
збільшення впливу у процесі прийняття рішень

Внутрішньо-переміщені особи

отримали новий інструмент для участі у суспільному житті
участь у робочих групах по реалізації Громадського бюджету
можливість подавати проекти та голосувати

Кейси з громадського бюджету

**5 міст
5 ОТГ**

МІСТО КРИВИЙ РІГ (ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення міста

632 422

Площа міста

430 км²

Загальний бюджет міста

6 701 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2016 та 2017 роки **15 млн грн**

2018 рік **21 млн грн**

2019 рік **26 млн грн**

кількість проектів, допущених до голосування

кількість проектів, які отримали фінансування

кількість осіб, що проголосували

кількість проектів, поданих ВПО

Сфери проектів:

Успіхи:

Створений сектор проведення Громадського бюджету в управлінні економіки;

Збільшена сума для проектів громадського бюджету з 15 млн. грн. у 2017 році до 21 млн. грн. у 2018 році;

Ліквідована процедура погодження районними радами проектів перед їх подачею;

Зменшена сума співфінансування проектів для громадських організацій з 25% до 15%, для фізичних осіб з 10% до 5%. Для осіб, які молодше 18 років співфінансування не потрібне;

Виокремлені нові типи проектів: освітні, муніципальні та молодіжні.

МІСТО КАМ'ЯНСЬКЕ (ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення міста

241 990

Площа міста

138 км²

Загальний бюджет міста

2 450 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2018 **2,5 млн грн**

Сфери проектів:

Успіхи:

Підвищується якість проектів, які подані мешканцями. Так, у 2018 році позитивний висновок в результаті аналізу отримали 60 проектів, у 2019 році - 104 проекти при однаковій кількості поданих проектів

До складу Координаційної ради з Громадського бюджету включено представника громадської організації ВПО

Кількість осіб, які голосували за проекти Громадського бюджету зросла у 5 разів з 3858 осіб у 2018 році до 20 800 осіб у 2019 році

кількість проектів, допущених до голосування

кількість осіб, що проголосували

кількість проектів, які отримали фінансування

кількість проектів, поданих ВПО

МІСТО МЕЛІТОПОЛЬ (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення міста

153 992

Площа міста

49,66 км²

Загальний бюджет міста

1 285 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2017 рік **2,6 млн грн**

2018 рік **3 млн грн**

Сфери проектів:

в 2017 подано **90** проектів

Успіхи:

Створена робоча група з оцінювання Громадського бюджету, до групи включено представника громадської організації ВПО та розроблено методологію оцінювання;

Зростання кількості мешканців, які голосували за проекти на 25%;

Затверджена нова редакцію Положення про Громадський бюджет ;

Збільшені видатки на Громадський бюджет з 3 млн.грн. до 3 млн. 300 тис.грн.

МІСТО ЧУГУЇВ (ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення міста

33 104

Площа міста

12,77 км²

Загальний бюджет міста

357 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2017 рік **360 тис грн**

2018 рік **420 тис грн**

Сфери проектів:

в 2017 подано **12** проектів

Успіхи:

Подавати проекти і голосувати мають право громадяни із 14 років;

Зменшена кількість необхідних підписів на підтримку проектів із 50 до 15;

Визначені компетенції Робочої групи з питань Громадського бюджету ;

Збільшення суми громадського бюджету з 320 тис. грн до 800 тис.грн;

Збільшена максимальна вартість одного проекту з 50 тис.грн до 60 тис.грн (малі проекти);

Збільшена максимальна вартість одного проекту, з 80 тис.грн до 100 тис.грн (великі проекти).

МІСТО ПЕРВОМАЙСЬКИЙ (ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення міста

29 931

Площа міста

9 км²

Загальний бюджет міста

270,5 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2017 рік **100 тис грн**

2018 рік **200 тис грн**

кількість проектів,
допущених до
голосування

кількість проектів,
які отримали
фінансування

Сфери проектів:

Успіхи:

У Положення внесений пункт, який надає можливість автору проекту, за потребою доопрацювати свою заявку, після подання;

Більшість проектів подано від старшокласників загальноосвітніх шкіл міста;

Збільшена сума загального обсягу громадського бюджету з 100 тис. до 200 тис. грн. ;

Збільшена максимальна вартість одного проекту з 20 тис. до 40 тис.грн.

ПРИМОРСЬКА ОТГ (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення громади

15 131

Площа громади

230 км²

Загальний бюджет громади

91,6 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2018 рік **400 тис грн**

кількість проектів,
допущених до
голосування

кількість осіб, що
проголосували

кількість проектів,
які отримали
фінансування

кількість проектів,
поданих ВПО

Сфери проектів:

Успіхи:

Відмова від обов'язкового співфінансування авторами проектів;

Збільшення кількості поданих проектів від ВПО на 100% порівняно з попереднім етапом (20% від загальної кількості поданих проектів);

Збільшення зацікавленості громадських організацій в організації інформаційної кампанії;

Створена рубрика "Громадський бюджет" на каналі Приморськ 24

ЧЕРНІГІВСЬКА ОТГ (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення громади
16 822

Площа громади
1200 км²

Загальний бюджет громади
145,9 млн грн

Загальна сума громадського бюджету
2018 рік **500 тис грн**

кількість проектів,
допущених до
голосування

кількість осіб, що
проголосували

кількість проектів,
які отримали
фінансування

кількість проектів,
поданих ВПО

Сфери проектів:

Успіхи:

Розподіл коштів Громадського бюджету у рівних частинах між старостинськими округами і адміністративним центром громади;

Віковий ценз для участі у Громадському бюджеті (авторство, підтримка, голосування) на другому році зменшено із 16 до 14 років;

Впроваджена процедура відкритого голосування за проекти по кожному старостинському округу;

9 з 11 старост взяли участь у процесі впровадження Громадського бюджету.

ТОМАКІВСЬКА ОТГ (ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення громади

14 826

Площа громади

623,8 км²

Загальний бюджет громади

107,4 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2018 рік **300 тис грн**

Сфери проектів:

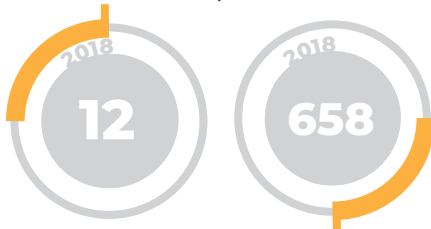

Успіхи:

Подано на Громадський бюджет 11 проектів від мешканців ОТГ, з них 6 - це проекти, які були визначені як пріоритетні під час громадських обговорень в кожному із старостинських округів. В обговоренні взяло участь більше 300 осіб

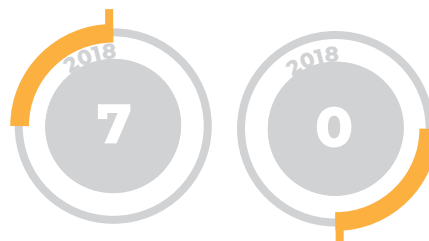
У смт.Томаківка переможця було визначено шляхом прямого голосування.

кількість проектів, допущених до голосування та обговорення

кількість осіб, що проголосували та взяли участь в обговоренні

кількість проектів, які отримали фінансування

кількість проектів, поданих ВПО

ШИРОКІВСЬКА ОТГ (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення громади

13 000

Площа громади

378,3 км²

Загальний бюджет громади

73 млн грн

Загальна сума громадського бюджету

2018 рік **300 тис грн**

кількість проектів,
допущених до
голосування

кількість осіб, що
проголосували

30

кількість проектів,
які отримали
фінансування

кількість проектів,
поданих ВПО

Сфери проектів:

Успіхи:

Проведені зміни до положення (учасник ГБ з 14 років, ліміт суми на проект - 50 000 грн);

Залучення вуличних комітетів до ГБ;

Подано 24 проекти (при тому, що це найменша громада проекту);

Майже 15% мешканців громади взяли участь у голосуванні;

Залучення старост, квартальних та модераторів до промоції ГБ;

Реалізовано 3 проекти, які були подані, але не виграли фінансування за рахунок Громадського бюджету;

Кейс успіху через згуртованість – в одному населеному пункті подано 6 проектів і на загальних зборах мешканців визначили пріоритети і об'єднались навколо 2-х проектів, які потім отримали фінансування за рахунок Громадського бюджету.

31

НОВОВОДОЛАЗЬКА ОТГ (ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Населення громади

18 996

Площа громади

351,6 км²

Загальний бюджет громади

160 млн грн

Загальна сума
громадського бюджету

2018 рік **1,5 млн грн**

кількість проектів,
допущених до
голосування

кількість осіб, що
проголосували

32

кількість проектів,
які отримали
фінансування

кількість проектів,
поданих ВПО

Сфери проектів:

Успіхи:

Збільшена сума, яка виділена для фінансування проектів Громадського бюджету у 3 рази із 500 до 1 500 000 грн;

Офіси старост працюють як консультаційні пункти супроводу Бюджету участі.

33

Експерти проекту

Костянтин Плоский
керівник проекту
pauci.kp@gmail.com

Леонід Донос
головний експерт проекту
ldonos81@gmail.com

Євген Перевезенцев
експерт проекту
edinakraina@gmail.com

Роман Нікітенко
менеджер проекту
pauci.rn@gmail.com

Роман Широких
експерт проекту
delante.sr.pl@gmail.com

Людмила Проценко

експертка проекту
protsen.lyudmila@gmail.com

Наталія Винниченко

експертка проекту
Vinnichenkonataliia@gmail.com

Анна Ніколенко-Баєва

експертка проекту
demokrat_rozvitok@ukr.net

Павло Козелецький

фасилітатор заходів
kozeleckij@gmail.com

Ірина Стасюк

експертка проекту
babchuk.irina@gmail.com

Кшиштоф Фільцек

міжнародний експерт проекту,
Польща
kf@pauci.pl

Міхаелі Аслікян

міжнародний експерт проекту,
Грузія
m.aslikyan@gmail.com

Даріуш Крашевський

міжнародний експерт проекту,
Польща
dkraszewski@maszglos.p

Пшемислав Гурски

міжнародний експерт проекту,
Польща
przemek.gorski@topografie.pl

Андрій Ніколов

міжнародний експерт
з фасилітації
nikolov@europe.com

Місцеві координаторки Громадських бюджетів

Надія Девятерікова
Приморська ОТГ
mrprim@ukr.net

Тетяна Красільнікова
м. Чугуїв
info@chuguev-rada.gov.ua

Катерина Мальцева
Широківська ОТГ
shyroke.otg@gmail.com

Тетяна Підпалько
м. Кривий Ріг
gb.kr.city@gmail.com

Тамара Щербяк
Томаківська ОТГ
tomselrad@gmail.com

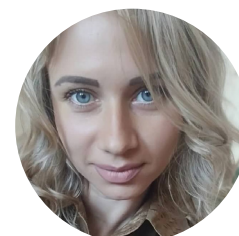
Людмила Гончаренко
м. Кам'янське
miskrada@dndz.gov.ua

Ірина Завнеусова
Чернігівська ОТГ
20509645@mail.gov.ua

Ірина Кулик
Нововодолазька ОТГ
vodolaga.otg-invest@ukr.net

Віолетта Демчишина
м. Первомайський
lmay_ekonom@ukr.net

Евгенія Петренко
м. Мелітополь
marketing@mkt.gov.ua

Більше про Громадський бюджет

Публікації, статті, аналітика
pauci.org/ua/publications

Обмін досвідом
та нові знайомства
www.fb.com/groups/pbtime/

Виконавець:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Головні офіси Бонн та Ешборн, Німеччина
Ініціативи інфраструктурної програми для України
Проект «Підтримка територіальних громад України
у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо
переміщених осіб»
бульв. Лесі Українки, 26
01133 Київ, Україна
Тел. +38 044 581 85 35
Факс +38 044 581 85 42
giz-ukraine@giz.de
www.giz.de/ukraine

Фундація українсько-польської співпраці ПАУСІ

(044) 465-64-45 | pauci.kp@gmail.com | pauci.org

